

28 augusti 2019

Hej Arkitekturvänner   MEDLEMSBREV 3 2019

Nya kansliets första medlemsbrev!!

Sommaren har varit lång, och är väl inte slut än. Vi är på G med att boka in aktiviteter för hösten. Vi hoppas på vädret och lägger in några promenader i närområdet. Vi är medvetna om att det är kort om tid att anmäla sig till höstens första aktivitet, men hoppas att det ska fungera.

Föreningens nya ordförande och nya kansli har haft ett möte med Kieran Long och Sandra Nolgren för att diskutera förutsättningarna för ett närmare samarbete mellan ArkDes och Vänföreningen i framtiden. Det hölls i vad man kan kalla en rak och positiv anda. Det finns ett uttalat intresse från ömse sidor att utveckla ett närmare samarbete, som kan ta sig olika former. Medlemmarna skulle exempelvis kunna ges mer insyn och delaktighet i ArkDes verksamhet och aktiviteter, genom VIP-visningar, informella möten med förhandsinfo om vad som är på gång, volontärarbete i arkivet och säkert på flera andra sätt. Företagsmedlemmar skulle kunna uppmuntras till att finansiellt stödja specifika bok- och utställningsprojekt.

Utifrån ArkDes långsiktiga program skulle även Vänföreningens aktiviteter och resor mer kunna kopplas till det som sker på ArkDes. Det finns även ett uttalat intresse för att Vänföreningen tydligare ska profilera sig som just ArkDes Vänförening. Det påbörjade samtalet kring dess frågor kommer att fortsätta under hösten och förhoppningsvis komma till uttryck i konkreta förslag.

Medlemsbrevet kommer nu och framöver att skickas ut per mail, för att spara papper, arbete och portokostnader. Ni som inte angivit någon mailadress får brevet med vanlig post, men meddela gärna en mailadress för framtida utskick.

[Subscribe](#)

[Past Issues](#)

[Translate](#)

när du fått plats bekräftad.

PROGRAM   SEPTEMBER - OKTOBER

—

HAGASTADEN - VISION OCH VERKLIGHET

"Högt, tätt, trångt. Är det framtidens stad?"

En promenad med arkitekt Owe Swanson i den framväxande staden i mötet mellan Stockholm och Solna.

Stockholm växer och Hagastaden är en viktig del av stadens visionsprogram, med bärande idéer om en innovativ och växande region som är mångsidig och upplevelserik. 6 000 bostäder, 50 000 arbetsplatser, 67 miljarder i investeringar. Hagastaden innebär en utvidgning av Stockholms innerstad. Genom överdäckning av de gamla spårområdena skapas nya kvarter som binder samman Stockholm och Solna. För att täcka kostnaderna har exploateringsgraden skruvats upp till en för Stockholm helt ny nivå.

Arkitekten Owe Swanson hade i tolv år olika ledande roller i visions- och planarbetet. Han visar och berättar varför han är bekymrad över den bostadsmiljö som nu färdigställs kvarter för kvarter.

TID OCH PLATS

Onsdag den 4 september. Vi samlas kl 18.00 på den lilla platsen framför entrén till det av Tors torn som är färdigställt.

ANMÄLAN OCH AVGIFT

Förhandsanmälan krävs. Avgift 100 kr.

BLIQUE BY NOBIS

Det tidigare kontorshuset i kvarteret Blästern har omvandlats till ett funktionellt och spännande hotell med en vacker innergård. Wingårdhs har varit hotelloperatörens inredningsarkitekt medan Swecos uppdrag har omfattat ombyggnationen av kvarteret, vilket följde på en arkitekttävling där visionen om hotellet, ombyggnadsförslagen och hur det skulle kunna väckas liv i kvarteret gav vinst. Ursprungligen är det ett hus från 1930-talet, som Sigurd Lewerentz ritade som huvudkontor och magasin för svenska Philips. Senare har det byggts om och till på 1950- och 1990-talet, bland annat med ett gårdshus ritat av ASÅ Arkitekter.

Swecos koncept innebar att förvalta och återskapa den gestaltning Lewerentz avsåg med magasinsbyggnaden. Glaspartier och räcken har inspirerats av de ursprungliga elementen, detaljer har omsorgsfullt utarbetats och betongen som är huvudnumret i magasinsbyggnaden har lyfts fram och ger ton åt rummen med sin tyngd och materialitet.

På nittiotalsgårdsbyggnaden i postmodernistisk stil med prefabricerade fasadelement i terazzo har lagts en påbyggnad i två våningar med hotellrum samt indragen takbar med terrass och spektakulär utsikt över Stockholm. Påbyggnaden gestaltades mot gården som ett lutande tak som tar upp fasadens kurvatur.

Ewa Buhr-Berg, ansvarig arkitekt, och Karin Hurtig från Sweco visar och berättar.

TID OCH PLATS

Onsdag den 11 september. Gävlegatan 18. Vi samlas kl 18.00 på gården.

ANMÄLAN OCH AVGIFT

Max 30 deltagare. Förhandsanmälan krävs. Avgift 100 kr.

RAHEL BELATCHEW OCH CARL ELDHS ATELJÉ

Ett samtal om arkitektur i Carl Eldhs ateljé med Rahel Belatchew och Martin Rörby. Med

anledning av att det i år är 100 år sedan Carl Eldh invigde sin ateljé i Bellevueparken, stadshusarkitekten Ragnar Östbergs egenartade verk, går museets verksamhet 2019 i arkitekturens tecken. Museet har därför inbjudit arkitekten Rakel Belatchew att göra en utställning med modeller, ritningar, visualiseringar och fotografier på projekt och idéer. Speciellt till utställningen har paviljongen Bris uppförts, ett utomhusrum i trä placerat i ateljéträdgården i dialog med Ragnar Östbergs loggia. Martin skriver i utställningskatalogen. *"Rakel Belatchews Bris låter oss förnimma hur solljuset silas genom en konstruktion av detta slag. Det skuggspel som uppstår i mötet med entréportiken till Ragnar Östbergs byggnad förenar de båda arkitekterna, och väver samman dåtid, nutid och framtid."*

Rakel Belatchew har fått stor uppmärksamhet för djärva, skulpturala byggnader med innovationer som tar framtidens utmaningar på allvar. Arkitektkontorets experimentella verksamhet söker efter nydanande och hållbara lösningar för den framtida stadens utmaningar, visionära projekt som gett utmärkelser och priser.

Martin Rörby är arkitekturhistoriker och tidigare sekreterare i Rådet till skydd för Stockholms skönhet (Skönhetsrådet), som för övrigt även firar 100-årsjubileum 2019. Martin är sedan många år även ledamot av styrelsen för Cal och Elise Eldhs ateljé.

TID OCH PLATS

Onsdag den 18 september. Lögebodavägen 10, Bellevueparken, på höjden bakom Werner-Gren Center. Vi samlas kl 18.00 vid entrén. Samtalet tar ca en timme, varefter vi har möjlighet att se utställningen.

ANMÄLAN OCH AVGIFT

Max 30 deltagare. Förhandsanmälan krävs. Avgift på 200 kr. OBS den högre avgiften!
Rakel Belatchews utställning kommer att pågå till den 29 september.

ARKITEKTEN SOM BYGGHERRE

Runt sekelskiftet duggade byggskandalerna tätt med obeprövade fasadkonstruktioner, fukt- och mögelskador. Arkitekterna Anders Bergkrantz och Lasse Vretblad tog det som ett tecken på att det var dags att ta saken i egna händer och bygga med kvalitet, *hus som skulle stå pall i 1000 år*. Tjocka dubbelmurade väggar, massiva träbjälklag och välisolerade yttertak. *"När arkitekterna själva får bestämma blir en pålitlig konstruktion viktigare än vräkig finish"*, stod det i Svenska Dagbladet om parets första egna radhusprojekt i Björkhagen. Att bygga i egen regi innebar att de tvingades anta nya roller och ta ansvaret hela vägen. Projektet blev kontorets forsknings- och utvecklingsavdelning, där de kunde testa idéer i praktiken, som det var svårt att få med de stora byggbolagen på.

Mellan 2001 och 2015 genomförde de tre radhusprojekt i Söderort. Vi besöker det första och det sista, båda på Halmstadsvägen i Björkhagen. Projekt nummer två, på Dalgårdsvägen i Enskededalen, blev för övrigt framröstat som årets Stockholmsbygge 2011.

TID OCH PLATS

Lördag den 28 september. Vi samlas kl 10.00 vid utgången från Björkhagens Tunnelbanestation. Promenaden kan ta upp till fyra timmar.

ANMÄLAN OCH AVGIFT

Max 30 deltagare. Förhandsanmälan krävs. Avgift på 100 kr.

SUNDBYBERGS BEGRAVNINGSPLATS

Som "*Ett trähus med smaragdgröna regnkläder av glas*", beskriver arkitekten det. Kyrkogårdsförvaltningen i Sundbyberg behövde få nya lokaler för begravningsverksamheten. Ett första förslag med en villalikhande byggnad i två plan förkastades av Stadsbyggnadskontoret som alltför dominant på platsen, varefter Wingårdhs arkitekter ombads göra ett nytt förslag. Resultatet blev en återhållsam byggnad som inte stör trädgårdskänslan i den parkliknande kyrkogården.

I maj 2018 stod den nya förvaltningsbyggnaden färdig, vackert belägen vid Lötsjöns nordvästra strand. Det gröna huset i glas är egentligen ett trähus, med en massiv stomme i gran. Men utåt upplevs det som ett glashus vars fasader skiftar färg beroende på vilket ljus det är ute. Byggnaden har en fyrkantig form, som går igen i allt från lampor till trägolvet som består av ändarna av grova trästammar.

Kyrkogårdschefen Christer Larsson, som varit byggnadsansvarig vid förvaltningen, har följt projektet från start till dagens användande. Han visar och berättar tillsammans med Anna Söderberg, som var ansvarig arkitekt på Wingårdhs.

TID OCH PLATS

Onsdag den 9 oktober. Kyrkogårdsvägen 2, Sundbyberg. Vi samlas kl 18.00 vid entrén.

ANMÄLAN OCH AVGIFT

Förhandsanmälan krävs. Avgift på 100 kr.

FLYGANDE BETONG

VIP-Visning för Vänföreningen av nästa stora utställning på ArkDes, med Kieran Long och Carlos Minguez Carrasco, Förste Intendent på ARKDes. Carlos inlägg kommer att vara på engelska.

Utställningen *Flygande Betong - byggelementen som förändrade världen*, berättar om tiden då ett svävande betongelement symboliserade framtidstro och förkroppsligade drömmen om en bättre värld, men också om byggelementens närvaro i den samtida arkitekturen.

TID OCH PLATS

Onsdag den 23 oktober. Kl 16.30 på ArkDes.

ANMÄLAN

Förhandsanmälan.

ÖVRIGT

ANMÄLAN

Anmälan krävs till alla evenemang. Mail vannerna@arkdes.se, eller telefon 08 611 35 96 (oftast telefonsvarare)

BETALNING

Helst förskottsinbetalning på BG 5481-5634 eller Swish 123 386 03 68.

Ange namn och vilket evenemang betalningen avser.

Betala först när du fått bekräftelse på att du får plats på evenemanget.

ArkDes   Vad händer

Arkitektur i Sverige

Guidade visningar tisdagar kl 17.00 och söndagar kl 14.00.

Upptäck 1000 år av svenskt byggande. Utställningen är permanent och är en kronologisk historiebeteckning om svensk arkitektur, berättad genom detaljerade modeller och originalmaterial ur ArkDes samlingar. Här finns verk av Sveriges mest kända arkitekter och material från den svenska modernismens guldålder. Utställningen är lämplig för alla åldrar och fascinerande för alla som är intresserade av svenska städer och byggnader.

Erskines låda

Söndag den 1 september, kl 11.00 - 16.00, är det öppet hus i Ralph Erskines lilla bostadshus Lådan.

Rörbyvägen 33, Drottningholm, Lovön.

Gunnar Mattsson

Tisdag den 3 september, kl 18.00, på ArkDes.

Samtal med arkitekten Gunnar Mattsson och presentation av nya boken, *Gunnar Mattsson arkitekt - planer, skjul, snår, nyfunna svårigheter*.

Cruising Pavilion

Den 20 september, kl 18.00 - 20.00, är det öppen vernissage, ingen föransmälan behövs, för nästa utställning i Boxen; *Cruising pavilion - Arkitektur, gaysex och cruisingkultur*. Genom verk av internationella arkitekter, designer och konstnärer visar utställningen hur rikt på nyanser fenomenet cruising (homosexuella mäns sökande efter sex på allmänna platser) är.

Kurator: James Taylor-Foster.

Utställningsperiod: 20 september till 10 november

Flygande Betong

Den 17 oktober, kl 19.00 - 22.00, är det vernissage för nästa stora utställning på ArkDes.

Flygande Betong - byggelementen som förändrade världen berättar om tiden då ett svävande betongelement symboliserade framtidstro och förkroppsligade drömmen om en bättre värld, men också om byggelementens närvaro i den samtida arkitekturen.

Kuratorer: Pedro Ignacio Alonso och Hugo Palmarola

Utställningsperiod: 17 oktober till 1 mars 2020.

Gunnar Asplunds New York-fotografier

Som ett led i arbetet med att rita Stockholms Stadsbibliotek åkte Gunnar Asplund 1920 på en studieresa till USA för att ta del av biblioteksarkitektur. Där besökte han bland annat New York, Indianapolis och Boston. Han fotodokumenterade resan och har skrivit närmast poetiska noteringar i marginalen på de framkallade kopiorna.

Fotografierna, som donerades till ArkDes av Gunnar Asplunds son, ställs nu ut på Etnografiska Museet, i utställningen A way away. Den röda tråden i utställningen är svenskarnas fotografiska

lick på utlandet och innehåller bilder tagna mellan 1862 och 2018, av personer med vitt skilda bakgrunder.

Utställningen pågår till och med den 24 maj 2020.

Trevlig höst önskar

Pia Kjellgren Schönning Ylva Lagerquist och Klas Schönning

ARKITEKTURENS VÄNNER ARKDES VÄNFÖRENING

c/o ArkDes
Box 16410
10327 Stockholm
Telefon: 08 611 35 96 (telefonsvarare)
Mail: vannerna@arkdes.se
BG 5481-5634 PG 50 36 49-6
www.arkitekturensvanner.se

Detta nyhetsbrev skickades till er eftersom ni är medlem i vänföreningen. Om ni inte längre önskar få utskick från oss vänligen [avregistrera er här](#).

